

Commissie van advies voor de zaken betreffende de burgerlijke staat en de nationaliteit, Ministerie van Justitie en Veiligheid

Officiële mededeling nr. 1/2017 inzake het opmaken van akten van geboorte (levenloos) van kinderen die in het verleden zijn geboren en waarvan geen akte is opgemaakt en het aanvullen van in het verleden opgemaakte akten van levenloos geboren kinderen.

Aan de ambtenaren van de burgerlijke stand

In artikel 19i, eerste lid, van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek wordt bepaald dat van een kind dat levenloos ter wereld is gekomen, een akte wordt opgemaakt die in het register van overlijden wordt opgenomen. Met ingang van 1 juli 2017 is bij wijziging van het Besluit burgerlijke stand 1994 de akte van levenloos geboren kind vervangen door de akte van geboorte (levenloos).

Het blijkt dat in de praktijk een aantal vragen leeft over de registratie van levenloos geboren kinderen. De Commissie geeft daartoe het volgende advies.

Levenloos geboren kinderen van wie in het verleden nooit een akte is opgemaakt

De Commissie raadt aan om een schriftelijk verzoek van de ouders alsnog te honoreren, ook na vele jaren, en een akte van geboorte (levenloos) op te maken van het levenloos geboren kind mits er bewijsstukken worden overgelegd en niet eerder een akte is opgemaakt. De akte van geboorte (levenloos) wordt ingeschreven in het lopende register van overlijden.

Het is ter beoordeling aan de ambtenaar van de burgerlijke stand of de overgelegde bewijsstukken voldoende zijn. Mocht de ambtenaar het aangeleverde bewijs onvoldoende achten dan kan, overeenkomstig artikel 24, eerste lid van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek, een verzoek tot aanvulling van de registers van de burgerlijke stand worden gevraagd bij de rechtbank.

Voor de goede orde merkt de Commissie op dat de in de akte opgenomen gegevens dienen te worden vastgesteld conform de op het moment van geboorte bestaande wet- en regelgeving, onverminderd hetgeen hierna ten aanzien van de voornaam wordt opgemerkt.

Levenloos geboren kinderen van wie een akte is opgemaakt zonder voornaam

Sedert 1 september 1987 is het mogelijk om levenloos geboren kinderen bij de aangifte een voornaam te geven. Vóór die datum was dat niet het geval. Door ouders wordt dat vaak als een groot gemis ervaren.

De Commissie raadt aan om een verzoek, om een levenloos geboren kind dat vóór 1 september 1987 is geboren alsnog een voornaam te geven, te honoreren, mits de ouders daartoe gezamenlijk een schriftelijk verzoek hebben ingediend. De ambtenaar van de burgerlijke stand kan op basis van het verzoek de desbetreffende akte ambtshalve verbeteren door het plaatsen van een kantmelding dan wel het toevoegen van een latere vermelding.

Dit geldt ook voor kinderen die levend ter wereld zijn gekomen en binnen de aangiftetermijn zijn overleden. Immers ook voor hen werd destijds een akte van levenloos geboren kind opgemaakt.

Akte van levenloos geboren kind vervangen door akte van geboorte (levenloos)

De Commissie constateert dat de regeling zoals deze met ingang van 1 juli 2017 van kracht is, geen mogelijkheid biedt om akten die in het verleden zijn opgemaakt op grond van toenmalige wet- en regelgeving te vervangen door een nieuwe akte van geboorte (levenloos) op te maken. Mocht de ambtenaar van de burgerlijke stand een dergelijk verzoek ontvangen, dan zal hij dat moeten weigeren.

Kind is levend ter wereld gekomen en is overleden voor de aangifte van geboorte

Er kunnen zich hierbij twee situaties voordoen: er is conform de toen geldende wetgeving een akte levenloos geboren kind opgemaakt, of er is geen akte opgemaakt.

Als ouders in het eerste geval wensen dat de akte levenloos geboren kind wordt vervangen door een

akte van geboorte en een akte van overlijden, dienen zij verwezen te worden naar de rechter. Overeenkomstig artikel 24, eerste lid, van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek kan een verzoek tot doorhaling van de akte levenloos geboren kind met gelijktijdige aanvulling van het register van geboorte met een ontbrekende akte en het register van overlijden met een ontbrekende akte worden gevraagd bij de rechtbank.

Dat geldt ook voor het tweede geval: de Commissie raadt aan om een gezamenlijk schriftelijk verzoek van de ouders om alsnog een geboorteakte en een overlijdensakte op te maken van een kind dat voor de aangifte van geboorte is overleden en waarvan niet overeenkomstig de toen geldende wetgeving een akte van levenloos geboren kind is opgemaakt, eveneens te verwijzen naar de rechter.

Hoe moeten de ouders het verzoek aan de ambtenaar doen?

De Commissie beveelt aan om slechts op verzoek van de ouders over te gaan tot het alsnog opmaken van een akte of het aanvullen/verbeteren van een akte. Het verzoek dient gezamenlijk en schriftelijk aan de ambtenaar te worden gedaan. Is een der ouders overleden, dan is het verzoek van de nog in leven zijnde ouder voldoende.

Als het kind bij geboorte slechts één ouder had, dan volstaat het verzoek van die ouder. Die ouder wordt opgenomen in de akte.

Doorwerking in de Basisregistratie Personen

Voor de goede orde merkt de Commissie op dat, zolang de Wet basisregistratie personen niet is aangepast, voornoemde wijzigingen niet doorwerken in de Basisregistratie Personen, met uitzondering van wijzigingen in aktes van kinderen die kort hebben geleefd. Er is een wetsvoorstel in voorbereiding tot aanpassing van de Wet basisregistratie personen.

*Namens de Commissie van advies voor de zaken betreffende de burgerlijke staat en de nationaliteit,
P. Vlas,
Voorzitter*